

Θέσημα: Έστω $f, g: A \rightarrow \mathbb{R}$ και $x_0 \in A$ ώστε f, g συνεχής στο x_0 . Τότε:

- (i) $f+g$ είναι συνεχής στο x_0 .
- (ii) Η $f \cdot g$ είναι συνεχής στο x_0 .
- (iii) Αν $g(x_0) \neq 0$ η $\frac{f}{g}$ είναι συνεχής στο x_0 .

1^η απόδειξη: (με χρήση του ορισμού)

(i) Έστω $\epsilon > 0$.

Εφόσον η f είναι συνεχής στο x_0 , υπάρχει $\delta_1 > 0$ ώστε αν $x \in A$ με $|x - x_0| < \delta_1$, τότε $|f(x) - f(x_0)| < \epsilon/2$.

Εφόσον η g είναι συνεχής στο x_0 , υπάρχει $\delta_2 > 0$ ώστε αν $x \in A$ με $|x - x_0| < \delta_2$, τότε $|g(x) - g(x_0)| < \epsilon/2$.

Θέτουμε $\delta = \min\{\delta_1, \delta_2\} > 0$

Για κάθε $x \in A$ με $|x - x_0| < \delta$

$$\underline{|(f+g)(x) - (f+g)(x_0)| = |(f(x) - f(x_0)) + (g(x) - g(x_0))| \leq |f(x) - f(x_0)| + |g(x) - g(x_0)| \leq \epsilon/2 + \epsilon/2 = \epsilon}$$

2^η απόδειξη: (με αρχή της μεταφοράς)

(i), (ii), (iii) Έστω $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ ακολουθία στο A με $x_n \rightarrow x_0$.

Εφόσον η f είναι συνεχής στο x_0 , προκύπτει $f(x_n) \rightarrow f(x_0)$.

Εφόσον η g είναι συνεχής στο x_0 , προκύπτει $g(x_n) \rightarrow g(x_0)$.

$$\text{Συνεπώς, } f(x_n) + g(x_n) \rightarrow f(x_0) + g(x_0)$$

$$f(x_n) \cdot g(x_n) \rightarrow f(x_0) \cdot g(x_0)$$

$$\frac{f(x_n)}{g(x_n)} \rightarrow \frac{f(x_0)}{g(x_0)}$$

Επομένως, οι $f+g$, $f \cdot g$ και $\frac{f}{g}$ είναι συνεχείς στο x_0 .

Θέσημα: Έστω $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνάρτηση και $g: B \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνάρτηση ώστε $f(A) \subseteq B$ και $x_0 \in A$.

Αν η f είναι συνεχής στο x_0 και η g είναι συνεχής στο $f(x_0)$,

τότε, η $g \circ f: A \rightarrow \mathbb{R}$ είναι συνεχής στο x_0 .

1^η απόδειξη (αρχή της μεταφοράς)

Έστω (x_n) ακολουθία στο A με $x_n \rightarrow x_0$.

Εφόσον η f είναι συνεχής στο x_0 , προκύπτει $f(x_n) \rightarrow f(x_0)$.

Εφόσον η g είναι συνεχής στο x_0 , προκύπτει $g(f(x_n)) \rightarrow g(f(x_0))$ δηλαδή $(g \circ f)(x_n) \rightarrow (g \circ f)(x_0)$.

Επομένως, η $g \circ f$ είναι συνεχής στο x_0 .

2^η απόδειξη: (με τον ορισμό)

Έστω $\epsilon > 0$.

Εφόσον η g είναι συνεχής στο $f(x_0)$ υπάρχει $\delta > 0$ ώστε για κάθε $y \in B$ αν $|y - f(x_0)| < \delta$ τότε $|g(y) - g(f(x_0))| < \epsilon$ (I)

Από τη συνέχεια της f στο x_0 υπάρχει $\delta > 0$ ώστε για κάθε $x \in A$ αν $|x - x_0| < \delta$ τότε $|f(x) - f(x_0)| < \delta$ (II)

Για κάθε $x \in A$ με $|x - x_0| < \delta$ από την (II) προκύπτει $|f(x) - f(x_0)| < \delta$

Από την (I) προκύπτει $|g(f(x)) - g(f(x_0))| < \epsilon$ δηλαδή

$$\underline{|(g \circ f)(x) - (g \circ f)(x_0)| < \epsilon}$$

Επομένως, η $g \circ f$ είναι συνεχής στο x_0 .

Παρατήρηση: Έστω $f: A \rightarrow \mathbb{R}$, $x_0 \in A$. Αν υπάρχει $c > 0$ ώστε $|f(x) - f(x_0)| \leq c \cdot |x - x_0|$, για κάθε $x \in A$ τότε η f είναι συνεχής στο x_0 .

Απόδειξη:

Έστω $\epsilon > 0$.

Ορίζεται $\delta = \epsilon/c$ κ.τ.λ.

Εφαρμογή: Συνέχεια των τριγωνομετρικών συναρτήσεων. $|\sin u| \leq |u|$

(i) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ $f(x) = \sin x$

$$|\sin x - \sin x_0| = \left| 2 \sin \frac{x-x_0}{2} \cdot \cos \frac{x+x_0}{2} \right| = 2 \underbrace{\left| \sin \frac{x-x_0}{2} \right|}_{\leq 1} \underbrace{\left| \cos \frac{x+x_0}{2} \right|}_{\leq 1} \leq 2 \cdot \frac{|x-x_0|}{2} = |x-x_0|.$$

Άρα, η f είναι συνεχής.

(ii) $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ $g(x) = \cos x = \sin(\frac{\pi}{2} - x)$

Άρα, η g είναι συνεχής ως σύνθεση συνεχών.

(iii) $h(x) = \tan x = \frac{\sin x}{\cos x}$

Άρα, η h είναι συνεχής ως ημίτιχο συνεχών.

Παρατήρηση: Από το πρώτο θεώρημα για ανατεταγμένες συναρτήσεις x, x', x'', \dots είναι συνεχής, όπως επίσης κάθε πολυώνυμο $P(x) = a_n x^n + \dots + a_1 x + a_0$ και κάθε ρητή συνάρτηση (δηλαδή $\frac{P(x)}{Q(x)}$ όπου $P(x), Q(x)$ πολυώνυμα).

Επίσης (πάλι με χρήση της αρχής της μεταφοράς) προκύπτει ότι για κάθε $k \in \mathbb{N}$ η $g: (0, +\infty) \rightarrow (0, +\infty)$ $g_k(x) = \sqrt[k]{x}$ είναι συνεχής.

Προκύπτει (από θεώρημα που αφορά η ένθεση συναρτήσεων) ότι για $a \in \mathbb{Q}$ η $g_a(x) = x^a$ είναι συνεχής.

Επίσης, αποδεικνύεται (θα παρατηρήσουμε την ανόδοξη) ότι για κάθε $a \in \mathbb{R}$ η $g_a: (0, +\infty) \rightarrow (0, +\infty)$ $g_a(x) = x^a$ είναι συνεχής.

Εφαρμογή: Έστω $a > 0$. Η συνάρτηση $f_a: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f_a(x) = a^x$ είναι συνεχής.

Απόδειξη:

1^η περίπτωση: $a = 1$. Η f_a είναι η σταθερή συνάρτηση με τιμή 1 άρα συνεχής.

2^η περίπτωση: $a > 1$. Αρχικά, δείχνουμε πως η f_a είναι συνεχής στο 0. Για $a > 1$, η f_a είναι γνησίως αύξουσα. Από τα γνωστά στις ακολουθίες $\sqrt[n]{a} \rightarrow 1$ και $\frac{1}{\sqrt[n]{a}} \rightarrow 1$.

Έστω $\epsilon > 0$.

Εφόσον $\sqrt[n]{a} \rightarrow 1$ υπάρχει $n_1 \in \mathbb{N}$ ώστε $\forall n \geq n_1$ $|\sqrt[n]{a} - 1| < \epsilon \Rightarrow 1 - \epsilon < \sqrt[n]{a} < 1 + \epsilon$

Εφόσον $\frac{1}{\sqrt[n]{a}} \rightarrow 1$ υπάρχει $n_2 \in \mathbb{N}$ ώστε $\forall n \geq n_2$ $|\frac{1}{\sqrt[n]{a}} - 1| < \epsilon \Rightarrow 1 - \epsilon < \frac{1}{\sqrt[n]{a}} < 1 + \epsilon$

Θέτουμε $n_0 = \max\{n_1, n_2\}$ και $\delta = \frac{1}{n_0} > 0$

Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ με $|x - 0| < \delta$

Γαχίζει: $1 - \epsilon < a^{-\frac{1}{n_0}} \leq a^{-\frac{1}{n_0}} < a^x < a^{\frac{1}{n_0}} \leq a^{\frac{1}{n_0}} < 1 + \epsilon \Rightarrow |a^x - 1| < \epsilon$

Άρα, η f_a είναι συνεχής στο 0.

Για τυχαίο $x_0 \in \mathbb{R}$ Έστω (x_n) ακολουθία στο \mathbb{R} τέ $x_n \rightarrow x_0 \Rightarrow x_n - x_0 \rightarrow 0$ και εφόσον η f_a είναι συνεχής στο 0 προκύπτει $a^{x_n - x_0} \rightarrow a^0 = 1 \Rightarrow \frac{a^{x_n}}{a^{x_0}} \rightarrow 1 \Rightarrow a^{x_n} \rightarrow a^{x_0} \Rightarrow f_a(x_n) \rightarrow f_a(x_0)$.

Επομένως, η f_a είναι συνεχής στο x_0 .

3^η περίπτωση: $0 < a < 1$. Τότε, $\frac{1}{a} > 1$ άρα $f_{1/a}$ συνεχής.

Εσόδον $f_a = \frac{1}{f_{1/a}}$ η f_a είναι συνεχής.

Εφαρμογή: $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = (\sin(x^3))^5$

Η $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $g(x) = x^3$ συνεχής ως πολυωνυμική

Η $h: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $h(x) = \sin x$ συνεχής

Άρα, η $h \circ g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $(h \circ g)(x) = \sin(x^3)$ συνεχής ως σύνθεση συνεχών.

Η $\varphi: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $\varphi(x) = x^5$ συνεχής

Άρα, η $\varphi \circ h \circ g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $(\varphi \circ h \circ g)(x) = f(x)$ συνεχής ως σύνθεση συνεχών

Παράδειγμα:

Εστω $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$ μια εσωτερική (f αυτοαθροιστική δηλαδή).

Εστω $n_0 \in \mathbb{N}$

Εστω $\epsilon > 0$

Αναζητούμε αν υπάρχει $\delta > 0$ ώστε αν $x \in \mathbb{N}$ και $|x - n_0| < \delta$ τότε $|f(x) - f(n_0)| < \epsilon$.

Θέτω $\delta = 1$. Για κάθε $x \in \mathbb{N}$ με $|x - n_0| < 1$ ισχύει $x = n_0$.

Άρα, $|f(x) - f(n_0)| = |f(n_0) - f(n_0)| = 0 < \epsilon$

Άρα, η f είναι συνεχής στο n_0 .

Παράδειγμα:

Εστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = \begin{cases} 0, & x \in \mathbb{R} - \mathbb{Q} \\ 1/n, & x = m/n, \text{ με } m \in \mathbb{Z}, n \in \mathbb{N} \text{ και } \text{M.K.A.}(m, n) = 1 \end{cases}$

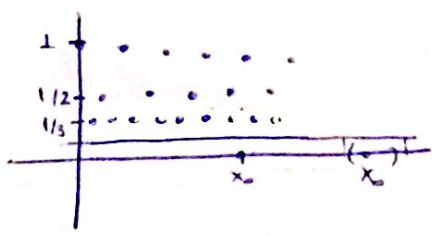
Θα δείξουμε ότι η f είναι συνεχής σε κάθε άρρητο και ασυνεχής σε κάθε ρητό.

Εστω $x_0 \in \mathbb{Q}$ Θα δείξουμε ότι η f ασυνεχής στο x_0 .

$f(x_0) > 0$

Επιλέγουμε (x_n) αυτοαθροιστική αλληλουχία με $x_n \rightarrow x_0$.

Τότε, $f(x_n) = 0 \not\rightarrow f(x_0)$. Από την αρχή της τετακτοφάνειας, η f δεν είναι συνεχής στο x_0 .

Εστω $x_0 \in \mathbb{R} - \mathbb{Q}$ Θα δείξουμε ότι η f συνεχής στο x_0 .

Εστω $\epsilon > 0$

Επιλέγουμε n_0 ώστε $1/n_0 < \epsilon$

Στο διάστημα $(x_0 - 1/2, x_0 + 1/2)$ υπάρχει \rightarrow το πολύ ένας ρητός

Το σύνολο $A = \{x \in (x_0 - 1/2, x_0 + 1/2) \mid f(x) > 1/n_0\}$

είναι πεπερασμένο \rightarrow το πολύ $n_0 - 1$ αριθμοί. Με παρανομοθεσι $n_0 - 1$.

Έστω $A = \{x_1, \dots, x_d\}, x_0 \notin A$.

Έστω $\delta = \min\{|x_i - x_0|, i=1, \dots, d\} > 0$

Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ τέ $|x - x_0| < \delta$ ισχύει $|f(x) - f(x_0)| = f(x)$

αν $x \in \mathbb{R} - \mathbb{Q} = 0 < \epsilon$
αν $x \in \mathbb{Q}$ τότε $x = \frac{m}{n}, m \in \mathbb{Z}, n \in \mathbb{N}$
 $M \times \Delta(m, n) = 1 \quad n \geq n_0$
 $f(x) \leq 1/n_0 < \epsilon$

Παρατήρηση: Για να εξετάσω τη συνέχεια μιας $f: A \rightarrow \mathbb{R}$

σε ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού, αρκεί να εξετάσω την f μόνο "κατά" στο x_0

Δηλαδή αν $\delta_1 > 0$ ώστε ο περιορισμός της f στο $A \cap (x_0 - \delta_1, x_0 + \delta_1)$ να είναι

συνεχής στο x_0 . [Δηλαδή, η συνάρτηση $\tilde{f}: A \cap (x_0 - \delta, x_0 + \delta) \rightarrow \mathbb{R}$ τέ $\tilde{f}(x) = f(x)$ να είναι συνεχής στο x_0 .] Τότε, η f είναι συνεχής στο x_0 .

Απόδειξη:

Έστω $\epsilon > 0$. Βρίσκουμε $\delta_1 > 0$ τέ $x \in A \cap (x_0 - \delta_1, x_0 + \delta_1) \implies |x - x_0| < \delta_1 \implies |\tilde{f}(x) - \tilde{f}(x_0)| < \epsilon$
Θέτουμε $\delta = \min\{\delta_1, \delta_2\}$ κ.τ.λ.

Παρατήρηση: Έστω $f: A \rightarrow \mathbb{R}, x_0 \in \mathbb{R}$ ώστε f συνεχής στο x_0 .

Τότε $\exists \delta > 0$ και $M > 0$ τέ $|f(x)| \leq M \quad \forall x \in A \cap (x_0 - \delta, x_0 + \delta)$

Απόδειξη:

Από τον ορισμό της συνέχειας, για $\epsilon = 1$

προκύπτει ότι για κάθε $x \in A$ τέ $|x - x_0| < \delta$ να ισχύει $|f(x) - f(x_0)| < 1$
Έτσι, $\forall x \in A \cap (x_0 - \delta, x_0 + \delta)$

$$|f(x)| \leq |f(x) - f(x_0) + f(x_0)| \leq |f(x) - f(x_0)| + |f(x_0)| \leq 1 + |f(x_0)|$$

Για $M = 1 + |f(x_0)|$ ισχύει το επιπλέον.

Θεώρημα: Έστω $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής. Τότε η f είναι φραγμένη.

Απόδειξη: Υποθέτουμε (προς απαγωγή σε άτοπο) ότι η f δεν είναι φραγμένη.
Τότε $\forall n \in \mathbb{N}$ υπάρχει $x_n \in [a, b]$ ώστε $|f(x_n)| \geq n$.

Εφόσον η $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ είναι φραγμένη ακολουθία, από το θεώρημα Bolzano-Weierstrass
έχει ως крайωτά υποακολουθία.

Έτσι, υπάρχει $(x_{k_n})_{n \in \mathbb{N}}$ υποακολουθία της $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ και $\xi \in \mathbb{R}$ ώστε $x_{k_n} \rightarrow \xi$

Εφόσον $a \leq x_{k_n} \leq b \quad \forall n \in \mathbb{N}$ και $x_{k_n} \rightarrow \xi$, προκύπτει $\xi \in [a, b]$

Λόγω της συνέχειας της f στο σημείο ξ , από την αρχή της επαγωγής, προκύπτει
Αρα, η $(x_{k_n})_{n \in \mathbb{N}}$ φραγμένη. Άτοπο, διότι $|f(x_{k_n})| \geq k_n \rightarrow \infty$
Επομένως, η f φραγμένη.